

Chatvragen en -antwoorden Webinar 'Roeien met nieuwe riemen' 2 december 2021

Chat vraag:	Antwoord:
Rapport "Roeien met nieuwe riemen"	
Waar is het rapport te krijgen?	Op de website Aandeslagmetdeomgevingswet.nl .
In stelling 2 wordt over een gebied gesproken. Aan wat voor een oppervlak moeten we dan denken? Gemeenteoverstijgend?	Het gebied kan inderdaad gemeentegrensoverschrijdend zijn.
Omgevingswaarden	
Mag je de eisen aan luchtkwaliteit ook lager stellen als gemeente?	Nee, wel strenger. Dit is een Europese verplichting.
Als je een inspanningsverplichting opneemt wat is dan je toetsbaarheid?	De overheid moet laten zien wat er gedaan is om de doelstelling te behalen.
kan de omgevingswaarde van toepassing zijn bij de hoeveelheid groen in de stad? Bijvoorbeeld bij herplanting van bomen?	Ja dat kan, als te bereiken doelstelling (met herplanting van bomen heeft dat niets te maken, daar zijn andere regels voor).
Hoe omschrijf je dan een omgevingswaarde 'groen in de stad' op een concrete wijze die voor eenieder duidelijk is?	Bijvoorbeeld als aantal hectares van een bepaalde kwaliteit.
Ik hoop dat de gemeente diersoorten als omgevingswaarden kan beschermen! Anders is bijvoorbeeld duisternis de omgevingswaarde voor uilen beschermen, of stilte. Maar dat is indirect en geeft geen monitoringsplicht van diersoorten.	Voor soorten kan je waarschijnlijk het beste met programma's werken, ook een nieuw omgevingswetinstrument. Een omgevingswaarde is toch meer bedoeld voor hogere orde doelen. Het kan bijvoorbeeld wel een bepaalde biodiversiteitsindex zijn.
Kunnen burgers invloed uitoefenen op omgevingswaarden?	Ja, door in een zienswijze op het Omgevingsplan erom te vragen. Beter nog door ook in te spreken en gemeenteraadsleden te benaderen.
Je kunt een omgevingswaarde toch ook niet tegenwerpen aan een bedrijf? Het bindt toch alleen het bestuursorgaan zelf (inspanningsverplichting)?	Inderdaad niet direct aan een bedrijf. Vanuit een provinciale omgevingswaarde kan de provincie instructieregels stellen waar gemeenten iets mee moeten doen.
Stelling 6: Behoud de omgevingsvergunning, ook wegens de intrinsieke waarde van de natuur!!	Een omgevingswaarde (bijvoorbeeld voor groen in de stad) moet duidelijk omschreven zijn. De doelstelling kan ook in de Omgevingsvisie (beleidsdoel). Maar helemaal mee eens dat je omgevingswaarde een zwaar instrument is en geen doel op zich. Slim inzetten, maar niet te snel.
NatuurNetwerk Nederland (NNN)	
Het NNN moet nog steeds gerealiseerd worden toch?	Ja, daarin is niets veranderd, dat ligt nog steeds bij de provincies op het bordje.
Mag de gemeente wel een ADC-toets als eis stellen voor het NNN nu de provincie Gelderland dat niet eist?	Nee, de provincie heeft het dan geregeld, de gemeente kan wel in het omgevingsplan voor het deel NNN dat in de gemeente ligt een natuurbestemming kiezen met doeleindenomschrijving en toegelaten activiteiten
Is er al zicht op of de provincies de ADC-toets (gaan) handhaven?	Bekend is dat een aantal provincies het behouden, maar dit is te checken in de provinciale Omgevingsverordeningen voor zover die al met het oog op de Omgevingswet zijn vastgesteld.



Chat vraag:	Antwoord:
Maar als de provincie de ADC-toets niet houdt, dan is er toch wel degelijk meer mogelijk in het NNN? Dus de bescherming van het NNN gaat dan achteruit?	Ja, de provincie moet wel regels stellen die 'samenhang en kwaliteit van de NNN borgen' en zorgen voor 'gelijktijdige compensatie'. Maar dat is inderdaad globaler/vager.
En het Rijk is niet gebonden aan de verordening van provincies, dus projecten van het rijk binnen de NNN kennen geen ADC-toets meer.	Het Rijk als initiatiefnemer is wel degelijk gebonden aan provinciale regels ter bescherming van de NNN, ook aan gemeentelijke regels in het bestemmingsplan (straks: omgevingsplan). Daar kan eventueel met een projectbesluit doorheen gebroken worden. Maar dat is nu ook al zo.
Om ervoor te zorgen dat de ADC-toets overeind blijft is het nodig dat deze opgenomen wordt in de omgevingsverordening?	Ja dat is nodig! En dat kan door Provinciale Staten (in meerderheid) zo geregeld worden.
Participatie	
De Omgevingswet stelt dat de initiatiefnemer degene is die belanghebbenden moet informeren. Dat betekent dat de partij die belang heeft bij de doorgang van het initiatief, tegelijkertijd informatieverstrekker is en daarmee twee petten op heeft. De Omgevingswet maakt het nóg noodzakelijker om met waarborgen te komen voor een goede en zorgvuldige (tijdige et cetera.) informatieverstrekking. De Omgevingsvisie moet mijns inziens daarom ook waarborgen aangeven voor hoe een goede en integere informatievoorziening door de initiatiefnemer bereikt kan worden.	De vroege participatie bij de vergunning via de initiatiefnemer is wel een extra ten opzichte van nu, bezwaar- en zienswijze procedures blijven bestaan.
Om welke gemeente ging het goede voorbeeld ?	Goede voorbeelden van participatie zijnde gemeenten Laarbeek en Meierijstad waarin lokale groepen en burgers worden uitgenodigd voor het opstellen van een Omgevingsvisie; De gemeente Rucphen heeft samen met natuur- en milieuorganisaties en boeren- en tuindersvereniging ZLTO regelmatig overleg over een Omgevingsvisie. Ze hebben een mooie bomennota opgesteld. De gemeente Tilburg heeft een bomenkaart, met een groene zonerings: hoe groener hoe belangrijk het behoud van bomen in de zone is. Goede vraag: goede voorbeelden zijn welkom!
Vergunningplichten	
Hoe wordt de Wet Natuurbescherming gehandhaafd als er geen vergunningsplicht meer is voor ruimtelijke ontwikkelingen?	Er blijft een vergunningplicht voor 'Natura 2000- en soortenbeschermingsactiviteiten'. De controle daarop ligt bij de provincie. Dat is wel meer op afstand.
Wat is de voortgang in de onduidelijkheid van het bevoegd gezag bij houtopstanden die nu onder de Wet natuurbescherming vallen.	Zie Bescherming van houtopstanden .
Als er geen bouwvergunningplicht geldt, dan moet je je wel aan de geldende planregels houden wordt er gezegd. Maar wie controleert dat dan?	Meldingsplicht vier weken tevoren kan een goed alternatief zijn voor de vergunningplicht. Daaraan is gekoppeld het verbod om een activiteit te starten zolang de melding niet gedaan is. Het bevoegd gezag geeft de mogelijkheid om tijdig opleveringscontrole te doen. En zo nodig maatwerkvoorschriften te stellen die algemene regels aanvullen of invullen.



Chat vraag:	Antwoord:
Stel iemand wil een grote woning bouwen op een stukje (nu nog bestemming agrarische grond) binnen een woonwijk. Hoe werkt dit dan?	Als het afwijkt van de regels in het omgevingsplan zal een buitenplanse omgevingsvergunning moeten worden aangevraagd. Wijkt het niet af, dan hangt het ervan af of er in het omgevingsplan een vergunningplicht is gesteld. Zolang de gemeente (op die locatie) de vergunningplicht niet heeft afgeschaft, blijft die geleden tot 1-1-2029 (via de bruidsschat)
Hoe worden dan de uilen in de bosschages beschermd?	In theorie niet anders dan nu. Als er geen omgevingsvergunning hoeft te worden aangevraagd, blijft het een natuuractiviteit die vergunningplichtig is, bij de provincie. Maar dat is inderdaad wel enigszins theorie, want de provincie staat veel meer op afstand dan een gemeente.
Ik krijg nu het gevoel dat er straks de nodige onderwerpen tussen wal en schip vallen. Want wie is er van?	Ga er maar vanuit dat de gemeente verantwoordelijk is, en dan kan het soms de provincie zijn maar dan hoort de gemeente je door te verwijzen.
De omgevingsvergunning blijft bestaan maar wie moet daar het initiatief voor nemen om te bepalen of er een vergunning aangevraagd moet worden? is dat de initiatiefnemer?	De initiatiefnemer heeft de regie. De omgevingsvergunningplicht voor Natura 2000-activiteiten (nu natuurbeschermingsvergunning) blijft bestaan. De provincie is het verantwoordelijk gezag.
Landschap	
De presentatie gaat nog weinig in op het landschap, hoe de kwaliteit daarvan te beschermen?	Daar verandert eigenlijk niets in: het blijft een provinciale taak, en ook gemeentes kunnen in omgevingsplannen landschapskwaliteiten beschermen. Dat is nu ook al zo.
Bodem	
Bij welke thema's niet? Bodemkwaliteit?	Bij bodem is er meer 'afwegingsruimte' voor gemeentes, zij kunnen afwijken van standaardwaarden. Een interessante website voor bodemzaken is https://samendedieptein.nl .
Overig	
Hoe gaan we zicht krijgen en houden op waarin in welke gemeente nu wel/niet iets geregeld/aangescherpt is. Sijas gaf aan begin het belang aan van de eenduidige regels. Dat gaat dus deels losgelaten worden.	Dat zullen lokale organisaties, en de gemeenteraad, moeten controleren. Voor een groot deel is dat overigens nu ook al zo.
Klopt het dat initiatiefnemers zelf moet bepalen of er een natuurtoets nodig is en dat gemeenten daar niet meer om kunnen/mogen vragen?	Nee, hierin verandert er niets ten opzichte van de huidige regelgeving.
Ik begrijp van gemeenten dat er bij sloopvergunningen nu al geldt dat initiatiefnemers zelf moeten bepalen of er een natuurtoets nodig is en dat die vergunningen tegenwoordig nauwelijks aangevraagd worden.	Wat jij schrijft geldt voor sloopmeldingen, niet voor sloopvergunningen. Dan kan gemeente wél de volledigheidstoets op de natuur toepassen.
Het probleem bij het aanvragen door initiatiefnemer van een enkelvoudige vergunning, dus zonder natuur, heeft als nadeel dat de gemeente geen volledigheidstoets op de natuur kan toepassen! Wat kan een oplossing zijn?	Dit is een vraag waarop wij het antwoord niet weten, mogelijk kan dit bij iplo.nl worden nagevraagd. Het is wel zo dat als een activiteit een Natura 2000 of soortenbeschermingsactiviteit is er een (provinciale) vergunningplicht blijft bestaan. Maar inderdaad, de provincie zit wel meer op afstand.
Verloopt toezicht en handhaving momenteel al optimaal?	Nee, en er komt vooralsnog ook niet meer geld voor. De prioriteitsstelling ligt bij gemeentes en provincies, via omgevingsdiensten. Financieel zijn die vaak de sluitpost. Op zich is dat nu ook al zo.



Chat vraag:	Antwoord:
Hoe krijgen we ervaringen op www.samenvooronzeleefomgeving.nl ? Ik kan er zelf niets posten. Idee voor eigen LinkedIn-pagina van het platform.	Zie: https://www.samenvooronzeleefomgeving.nl/9305/inspiratie
Zijn die plussen ook redelijkerwijs in verhouding met de winsten die een initiatiefnemer tot zich neemt door grondwaardestijgingen?	Dat weet je nooit, maar een provincie krijgt zo wel de kans die meer af te romen.
Waarom zou je als gemeente meer doen dan het Rijk wenst? Gemeentes hebben het druk zat met van alles. Als gemeentes nou meer financiële ruimte zouden hebben...	Zo moet je het niet zien: gemeentes krijgen meer ruimte om zelf beleid te voeren. Maar inderdaad is wel van belang dat er goede modellen en voorbeelden komen.
Hoe omschrijf je de basiskwaliteit van natuur?	Basiskwaliteit natuur: https://www.vogelbescherming.nl/bescherming/wat-wij-doen/onze-boerenlandvogels/kerngebieden-en-projecten/basiskwaliteit-natuur
Ik krijg nu het gevoel dat er straks de nodige onderwerpen tussen wal en schip vallen. Want wie is er van?	Ga er maar vanuit dat de gemeente verantwoordelijk is, en dan kan het soms de provincie zijn maar dan hoort de gemeente je door te verwijzen.
Mest uitrijden kan soms ook periodiek voor wat geuroverlast zorgen in wijken. Valt dat ook onder geurnormen? En als daarop gehandhaafd zou worden, welke kansen worden boeren daar dan bij geboden om daar verandering in te brengen?	Dat verandert niet onder Omgevingswet, qua verantwoordelijkheidsverdeling, voor zover wij weten.
Veel van de omgevingswaarden die ik langs zien komen zijn niet objectief vast te stellen. Voorbeeld: geur is afhankelijk van de beleving. Zie de uitdagingen met houtkachels en overlast hierbij. Er is hier geen meetsysteem voor te ontwikkelen om als omgevingsdienst te handhaven. Hoe wordt er met al die andere waarden omgegaan en de handhaafbaarheid ervan?	Houtrook is een complex probleem, waar de Omgevingswet qua verantwoordelijkheidsverdeling en normstelling geen verandering in brengt.
Als je altijd het minst dwingende instrument moet inzetten als overheid, wat betekent dit voor de rechtsbescherming van de burger?	Dat heeft waarschijnlijk vooral betekenis voor de rechtsbescherming van bedrijven/economische activiteiten. Die zouden op deze proportionaliteitsgrond, misschien, een beroep kunnen doen. Dit is een open juridische vraag.
	In een interview dat Arnold de Vries zondag 28 nov 2021 samen met Jaap Dirkmaat bij Vroege Vogels op NPO Radio 1 gaf, gaat hij ook in op de steun die we kunnen en moeten geven aan lokale organisaties: https://www.bnnvara.nl/vroegevogels/artikelen/nieuwe-omgevingswet-zorgelijk-voor-natuur .
	Een andere interessante site met mooie inzichtelijke kaarten over ecosysteemdiensten in Nederland is: https://www.atlasnatuurlijkkapitaal.nl .
	De waarde van natuur wordt vaak nog niet gezien. Om meer inzicht te geven in de (monetaire) waarde van natuur via de vele ecosysteemdiensten kun je sinds kort heel veel informatie/data vinden in de Ecosysteem Services Valuation Database . Gratis toegang na registratie. Data van over heel de wereld overigens.



Chat vraag:	Antwoord:
	<p>Vaak kennen gemeenten de website https://www.checklistgroenbouwen.nl nog niet of passen die niet toe en/of vragen niet om die toe te passen. Zouden jullie, deelnemers, dit willen voortzeggen binnen jullie netwerken?</p>
	<p>Wil je op de hoogte blijven van ontwikkelingen in de natuur zie www.naturetoday.com. Hier verschijnen dagelijks actuele natuurberichten geschreven door zo'n 40 natuurorganisaties, gemeenten en kennisinstellingen. Goed om op de hoogte te blijven van wat er in natuur en beleid gaande is. Leer je ook gelijk meer over het vele mooie in de natuur. Provincie Noord-Brabant, Gelderland, Utrecht, Overijssel en Zuid-Holland zijn ook partner.</p>